

Húsvétvasárnap

ApCsel 10,34a.37–43

„Mi tanúi vagyunk!”

Péter így kezdte beszédét: „Valóban el kell ismernem, hogy az Isten nem személyválogató, ... Ti tudjátok, mik történtek a Jánostól hirdetett kereszttség után Galileától kezdve egész Júdeában. Miképp kente fel az Isten a názáreti Jézust Szentlélekkel és hatalommal. S ő ahol csak járt, jót tett, meggyógyította az összes ördögtől megszállottat, mert vele volt az Isten. Mi tanúi vagyunk mindannak, amit Júdea egész területén és Jeruzsálemben tett. Aztán megölték, keresztre feszítették, de harmadnap feltámasztotta az Isten, és látható alakban megmutatta, igaz, nem az egész népnek, hanem csak az Istentől előre kijelölt tanúknak, vagyis nekünk, akik ettünk és ittunk vele halálából való feltámadása után. Megparancsolta nekünk, hogy hirdessük a népnek, és tanúsítsuk, hogy ő az, akit az Isten az élők és holtak bírójául rendelt. A próféták mind tanúságot tesznek arról, hogy aki hisz benne, elnyeri nevében bűnei bocsánatát.”

Az ősegyházban nagyobb tekintélye volt a szemtanúknak, mint a keresztény írásoknak, sőt keresztény írások jórészt csak azután születtek, és azután terjesztették őket, amikor a szemtanúk kihaltak. Péternek a Lukács által szerkesztett beszédében egy érdekes kifejezés jelenik meg, amikor azt állítja „Isten nem személyválogató” (ApCsel 10,34). Péter személyesen is tudja, Isten nem személyválogató, hiszen ő is megtarthatta apostoli megbízatását, annak ellenére, hogy korábban megtagadta Jézust. Péter beszédéhez az okot Kornéliusz római százados és háza népének megtérése szolgáltatja. Lukács ezzel a beszéddel, igen ügyesen, a Péter és Pál, a pogányok és keresztények egyenjogúsításának kérdésében kialakult vitáját zárja le. Akik olvasták Pál leveleit, azok tudják, Pál másként emlékezik erre az epizódra. Pétert kétszínűnek tartja (Gal 2,13), aki még Barnabást is beleviszi abba a kettősségbe, hogy zsidókeresztények és pogánykeresztények között másként viselkedik és beszél, abban a reményben, hogy így elkerülheti a keményebb konfliktust a körülmélttek között. Jellemző módon a galata levélből megtudhatjuk, hogy ezek Jakab köréből érkeztek. Vagyis, Péter ekkori tekintélye kisebb volt a közösségben, mint Jakabé. Feltehetően Péter nemcsak a jeruzsálemi körülmélttektől, hanem magától Jakabtól is

félt, aki teljes egészében támogatta Pál pogány misszióját, de szigorúan megtartotta a zsidó vallási szokásokat is. Jeruzsálemben Jakab tekintélye miatt nem lehetett támadni a pogány-zsidó vegyes keresztény ösgyülekezetet. Ezt a tekintélyt az apostol szigorú életével érdemelte ki. Azt írja róla Euszebiosz (+339), hogy olyan volt a térde, mint a tevéé a sok térdelve mondott imától.

Péter missziós tevékenységéről keveset tudunk. Egyetlen forrásunk Lukács, róla viszont köztudott, hogy nem az ellentétek kiélezésében érdekelt, hanem inkább elsimításában. Így nem tudhatjuk meg pontosan, milyen vitákban érlelődött ki Péter pogányok felé nyitottá vált szemlélete. Arra is fel kell hívni a figyelmet, hogy Jézus maga nem lépett ki a zsidóság kereteiből és a vallási előírás rendszerét teljes egészében megtartotta. Tette ezt annak ellenére, hogy tanítása a zsidó vallásról egy olyan spirituális mélységet tárt fel, amelyet előtte senki sem, és olyan, pogányok felé nyitott jámborságot hirdetett, amire már az ő működése idején is reagáltak a pogányok. Ennek ellenére Jézus a kis missziós utasításban azt parancsolta, hogy csak Izrael háza elveszett juhaihoz menjenek az apostolok, és a pogányok útjára ne térjenek. A hivatalos és konkrét nyitást a pogányok felé, az ősegyház vezetőinek, az „oszlopoknak” kellett megtenni. Ez nyilván nem ment vita nélkül és szükség volt hozzá Pál rendkívül erős egyéniségére és missziójára.

Ebből a szakaszból arra is fény derül, hogy a pogányok közül ugyan sokakat megtérített Pál, az első érdeklődők mégsem az ő tanítványai voltak, hanem a Jézus által felkeltett érdeklődés következménye volt a pogányoknak a keresztény egyházban való jelentkezése.

Az egyházat végigkíséri a megszokott hagyományokba való bezárkózás és az újítások elfogadásának vitája. Ebben a vitában mindig akadnak vezetők, akik a két tábor közé sodródnak. Az ő döntésük az újabb irányok befogadására meghatározó jellegű. Azért kell imádkozni, hogy Jakab tiszteletreméltó hitének és Pál buzgóságának ma is legyenek követői egyházunk vezetői között. Szolgálatuk és tanúságuk ugyanis, a vezetetteknek sorsává válik.